

ผนวก ก

โครงสร้างสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

โครงสร้างสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญระยะที่ 1 (พ.ศ. 2542-2544) ซึ่งแบ่งส่วนราชการภายในออกเป็น 1 สำนัก 2 กลุ่ม และหน่วยตรวจสอบภายในประกอบด้วย (โปรดดูแผนภูมิที่ 1 ประกอบ)

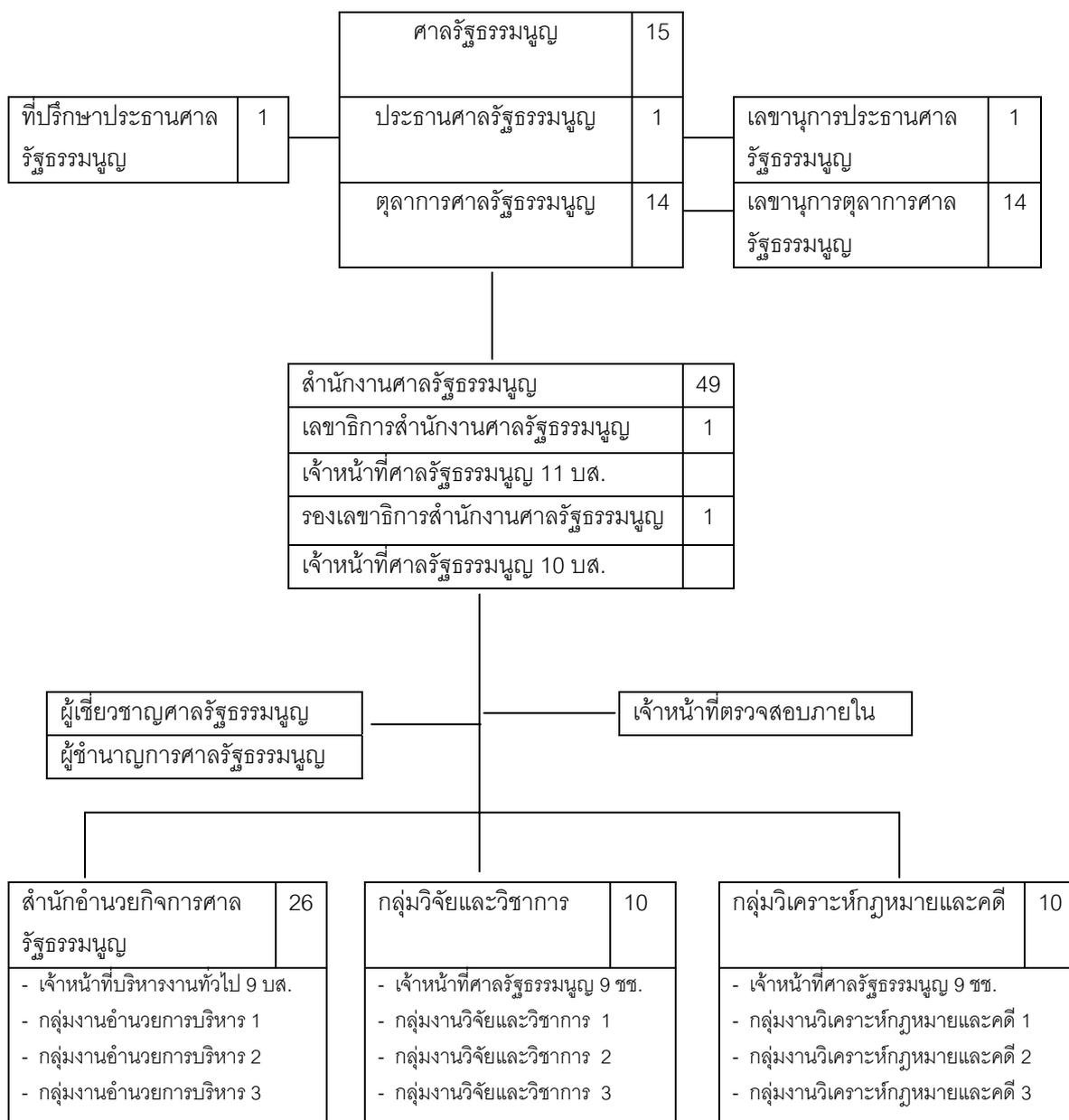
- (1) สำนักอำนวยการศาลรัฐธรรมนูญ แบ่งงานภายในออกเป็น 3 ส่วน
 - 1) ส่วนบริหารงานทั่วไป
 - 2) ส่วนการคลังและพัสดุ
 - 3) ส่วนสารสนเทศและประชาสัมพันธ์
- (2) กลุ่มวิจัยและวิชาการ แบ่งงานภายในออกเป็น 3 กลุ่มงาน
 - 1) กลุ่มงานวิจัยและวิชาการ 1
 - 2) กลุ่มงานวิจัยและวิชาการ 2
 - 3) กลุ่มงานวิจัยและวิชาการ 3
- (3) กลุ่มวิเคราะห์กฎหมายและคดี แบ่งงานภายในออกเป็น 3 กลุ่มงาน
 - 1) กลุ่มงานวิเคราะห์กฎหมายและคดี 1
 - 2) กลุ่มงานวิเคราะห์กฎหมายและคดี 2
 - 3) กลุ่มงานวิเคราะห์กฎหมายและคดี 3

อัตรากำลัง สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ ได้กำหนดกรอบอัตรากำลังในช่วงระยะนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับสถานะเศรษฐกิจและความจำเป็นในการปฏิบัติงานไว้จำนวน 49 อัตรา

แผนภูมิที่ 1

โครงสร้าง อัตรากำลัง การแบ่งส่วนราชการ

ในสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

โครงสร้างสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ ระยะเวลาที่ 2 (พ.ศ. 2544-2548) สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญได้ดำเนินการปรับปรุงโครงสร้างและอัตรากำลังของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญใหม่ ความเห็นชอบของคณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ตามคำสั่งสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ 314/2544 ลงวันที่ 11 ตุลาคม 2544 โดยยึดวิสัยทัศน์และพันธกิจของศาลรัฐธรรมนูญ เป็นแนวทางหลัก ประกอบกับหลักการเสริมสร้างประสิทธิภาพ หลักการจัดกลุ่มกิจกรรมและนโยบายของคณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ที่ให้จัดในรูปขององค์กรที่มีขนาดกะทัดรัดเป็นองค์กรแนวราบ และมีลักษณะเป็นองค์กรแบบวิชาชีพ แบ่งสายงานตามพันธกิจของศาลรัฐธรรมนูญและภารกิจของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

(1) กลุ่มงานคดีและวิชาการ หรือสำนักงานคดีและวิชาการ ประกอบด้วยกลุ่มงานคดีสถาบันรัฐธรรมนูญศึกษา และงานสนับสนุนผู้เชี่ยวชาญและผู้ชำนาญการศาลรัฐธรรมนูญ

(2) กลุ่มงานสนับสนุน หรือสายงานบริหาร ประกอบด้วยงานธุรการทั่วไปของศาลรัฐธรรมนูญและสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ ได้แก่ งานธุรการทั่วไปของศาลรัฐธรรมนูญและสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ ได้แก่ งานอำนวยความสะดวกประธานศาลรัฐธรรมนูญ งานบันทึกข้อมูล งานผลิตเอกสารและสิ่งพิมพ์ งานบริหารงานทั่วไป งานการเจ้าหน้าที่ งานเลขานุการนักบริหาร งานฝึกอบรมและสัมมนา งานนโยบายและแผน งานงบประมาณ งานสถานที่และยานพาหนะ งานการเงินและพัสดุ งานสวัสดิการข้าราชการและลูกจ้าง งานศูนย์สารนิเทศกฎหมายรัฐธรรมนูญ งานพิพิธภัณฑสถานและหอจดหมายเหตุศาลรัฐธรรมนูญ งานแปลคำวินิจฉัยกฎหมาย/ระเบียบ/ประกาศและหรืออื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับศาลรัฐธรรมนูญ งานระบบสารสนเทศและไอทีที่สนับสนุนงานประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ งานอำนวยความสะดวกตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

แนวทางการปรับปรุงโครงสร้างของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญครั้งนี้โดยมีจุดมุ่งหมายที่สำคัญดังนี้

(1) มุ่งเน้นการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น ใช้ต้นทุนต่ำ มีทิศทางที่มุ่งสนองตอบความคาดหวังของประชาชน โดยมีการจัดโครงสร้างองค์กรให้สอดคล้องกับภารกิจมีระบบงานสนับสนุนภารกิจตุลาการในด้านคดีและกฎหมายอย่างชัดเจน เหมาะสม เพียงพอ มีระบบการปฏิบัติงานที่มีมาตรฐานสูง มีเทคโนโลยีและระบบสารสนเทศที่ดี

(2) มุ่งพัฒนาบุคลากรให้มีคุณภาพและปริมาณที่เพียงพอ โดยมีกรอบอัตรากำลังที่เหมาะสม การสรรหา บรรจุ แต่งตั้งมีมาตรฐาน มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

(3) มุ่งเน้นบทบาทในการพัฒนาและสนับสนุนกระบวนการพิจารณาคดีหรือคำร้อง บทบาทในการคุ้มครองสิทธิพื้นฐานของประชาชนตามที่กฎหมายบัญญัติ ศึกษา วิจัยและเสนอแก้ไขกฎหมายที่ล้าสมัย ไม่เหมาะสมหรือไม่เป็นธรรม ที่เป็นสาเหตุให้คดีหรือคำร้องมาสู่ศาลรัฐธรรมนูญ โดยเสริมบุคลากรที่มีคุณภาพและเพียงพอในสายงานวิเคราะห์กฎหมายและคดี ปรับปรุงกระบวนการพิจารณาคำร้อง คดีให้มีประสิทธิภาพ เป็นที่น่าเชื่อถือ ศรัทธาสนับสนุน

อัตรากำลังด้านงานวิจัยและวิชาการอย่างเพียงพอ สนับสนุนทิศทางและแผนการวิจัยที่ชัดเจน มีการพัฒนาอย่างเป็นระบบ มีการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญอย่างต่อเนื่อง

(4) กำหนดขอบเขต บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบในภารกิจของหน่วยงานให้สอดคล้องกับหลักการและแนวคิดการจัดการองค์การสมัยใหม่ นโยบายของคณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ วิสัยทัศน์ศาลรัฐธรรมนูญ ภารกิจที่เพิ่มขึ้นและแนวโน้มในอนาคตขององค์กรตามรัฐธรรมนูญ

(5) กำหนดให้มีการจัดกลุ่มงานภายในหน่วยงานให้เหมาะสม ครอบคลุมขอบเขตหน้าที่ความรับผิดชอบ รวมงานที่คล้ายคลึงกันเข้าไว้ด้วยกัน มีหน่วยงานรับผิดชอบอย่างเป็นเอกภาพไม่เกิดความซ้ำซ้อนกันระหว่างงานภายใน

ศาลรัฐธรรมนูญได้ออกประกาศศาลรัฐธรรมนูญ เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายในและอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการในสังกัดสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2544 เมื่อวันที่ 7 กันยายน 2544 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 78 ก เมื่อวันที่ 10 กันยายน 2544 ให้แบ่งส่วนราชการภายในและอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการภายในสังกัดสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ ดังปรากฏในแผนภูมิที่ 2

- (1) สำนักประธานศาลรัฐธรรมนูญ
- (2) สำนักอำนวยการศาลรัฐธรรมนูญ แบ่งงานภายในออกเป็น
 - 1) ส่วนบริหารงานทั่วไป
 - 2) กลุ่มงานนโยบายและแผน
 - 3) ส่วนการคลังและพัสดุ
 - 4) ส่วนประชาสัมพันธ์และพิธีการ
 - 5) กลุ่มงานสารนิเทศกฎหมายรัฐธรรมนูญ พิพิธภัณฑ์
- (3) กลุ่มงานคดี แบ่งงานภายในออกเป็น

กลุ่มงานคดี 1-8
- (4) สถาบันรัฐธรรมนูญศึกษา แบ่งงานภายในออกเป็น
 - 1) กลุ่มงานรัฐธรรมนูญศึกษา
 - 2) กลุ่มงานรัฐธรรมนูญนิเทศ
 - 3) กลุ่มงานรัฐธรรมนูญพัฒนา

อัตรากลาง ได้กำหนดอัตราค่าจ้างของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญในช่วงปี 2544-2548 ให้มีตำแหน่งใหม่เพิ่มอีก 50 อัตรา ภายในปี 2548 (รวมทั้งสิ้น 99 อัตรา) ทั้งในสายงานคดีและวิชาการ และสายงานบริหารตามแผนภูมิที่ 2

แผนภูมิที่ 2

โครงสร้างและอัตรากำลังของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

พ.ศ. 2544-2548

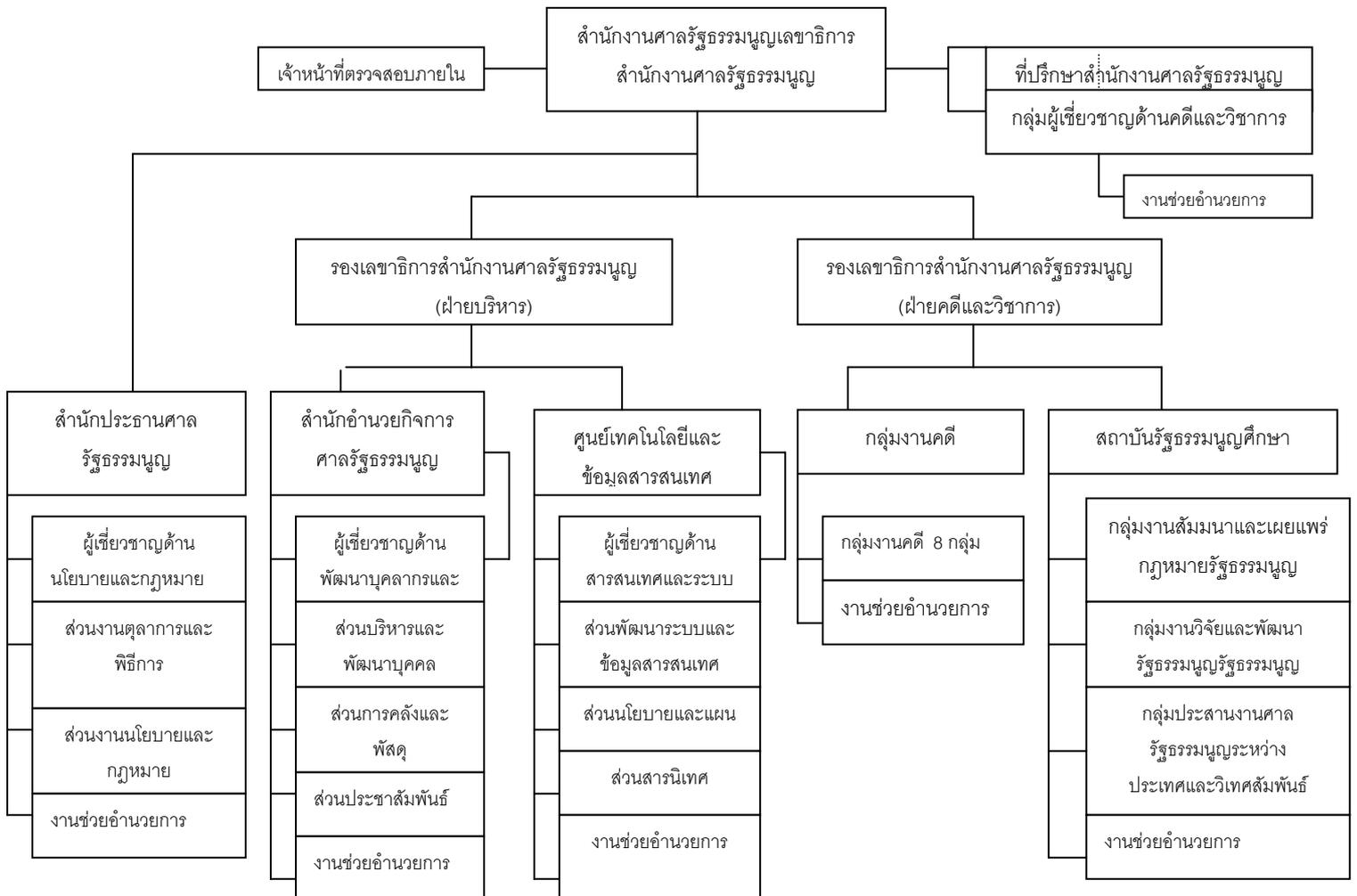
โครงสร้างสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ ระยะเวลาที่ 3 (พ.ศ. 2547-2549) แบ่งส่วนราชการ ภายในสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญออกเป็น 3 ส่วน ตามประกาศศาลรัฐธรรมนูญ เรื่อง การแบ่ง ส่วนราชการภายในและอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการในสังกัดสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2547 (ประกาศราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่มที่ 121 ตอนพิเศษ 28 ก ลงวันที่ 30 มิถุนายน 2547) ดังนี้

- (1) กลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านคดีและวิชาการ
- (2) สำนักประธานศาลรัฐธรรมนูญ
- (3) สำนักอำนวยการศาลรัฐธรรมนูญ
- (4) ศูนย์เทคโนโลยีและข้อมูลสารสนเทศ
- (5) กลุ่มงานคดี 1-8
- (6) สถาบันรัฐธรรมนูญศึกษา

อัตรากำลังของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญกำหนดกรอบอัตรากำลังช่วยนี้ไว้ 99 อัตรา ตามภาพรวมโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการภายในสังกัดสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ ใน แผนภูมิที่ 3

แผนภูมิที่ 3

โครงสร้างการแบ่งส่วนราชการของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

อำนาจหน้าที่และภารกิจของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

พระราชบัญญัติสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดให้สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ เป็นส่วนราชการที่เป็นหน่วยงานอิสระตามรัฐธรรมนูญ มีฐานะเป็นกรมตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. รับผิดชอบงานธุรการของศาลรัฐธรรมนูญ
2. ศึกษาและรวบรวมข้อมูล คำสั่ง และคำวินิจฉัยต่าง ๆ เกี่ยวกับงานของคณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ และตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
3. สนับสนุนให้มีการศึกษาวิจัยและเผยแพร่กิจการของศาลรัฐธรรมนูญ
4. ปฏิบัติการอื่นตามที่คณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญมอบหมาย

จากบทบัญญัติของกฎหมายที่ให้อำนาจสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจหน้าที่ดังกล่าว สามารถกำหนดเป็นประเภทของภารกิจ หรือกิจการที่สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญจะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด ประกอบด้วย

(1) ภารกิจด้านการสนับสนุนคณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ได้แก่ งานศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล ข้อกฎหมาย การทำความเข้าใจสรุปเกี่ยวกับคำร้อง การยกวางคำวินิจฉัยตามมติคณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ รวมทั้งดำเนินการอื่นตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2546

(2) ภารกิจด้านการศึกษาวิจัยด้านวิชาการ ได้แก่ การศึกษาวิจัยทางวิชาการเกี่ยวกับรัฐธรรมนูญ การเสนอความเห็นทางวิชาการเกี่ยวกับคำร้องและคดี ประกอบการพิจารณาวินิจฉัยของคณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ การเผยแพร่ให้ความรู้การศึกษาต่อสาธารณะในทางวิชาการเกี่ยวกับรัฐธรรมนูญและงานศาลรัฐธรรมนูญ รวมทั้งกิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการทั้งภายในและต่างประเทศ เพื่อพัฒนางานศาลรัฐธรรมนูญ

(3) ภารกิจด้านการบริหารและการจัดการสำนักงาน ได้แก่ การจัดทำนโยบาย แผนงบประมาณ ติดตามประเมินผล บริหารงานคลัง พัสดุ ครุภัณฑ์ พาหนะ อาคารสถานที่ บริหารและพัฒนาบุคลากร พัฒนาระบบงานภายใน ปรับปรุงแก้ไขระเบียบปฏิบัติงาน พัฒนาระบบสารสนเทศและเทคโนโลยีสารสนเทศ บริการข้อมูลกฎหมายรัฐธรรมนูญ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ และบริการข้อมูลข่าวสาร

อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของส่วนราชการภายในสังกัดสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

ส่วนราชการภายในสังกัดสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญตามโครงสร้างปัจจุบันมีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบดังนี้

(1) กลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านคดีและวิชาการ

มีภารกิจด้านงานคดีในการจัดทำสรุปคำแถลงการณ์คดี ทั้งข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย และการให้ความเห็นประกอบการวินิจฉัยควบคู่ไปกับสรุปสำนวนของกลุ่มงานคดี การจัดทำเอกสารค้นคว้า วิเคราะห์ หรือให้ความเห็นทางวิชาการในงานคดี การตรวจสอบสรุปย่อคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญ และบรรทัดฐานคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ผ่านการจัดทำโดยกลุ่มงานคดี การวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากผลแห่งคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญ พร้อมทั้งจัดทำคำชี้แจงผลสะท้อนจากการวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญเพื่อเผยแพร่ต่อสาธารณชน

นอกจากนี้ยังมีภารกิจด้านงานวิชาการในการจัดทำบทความทางวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรัฐธรรมนูญ ศาลรัฐธรรมนูญ และบทความทางวิชาการอื่นในสาขากฎหมายมหาชน หรือประโยชน์สาธารณะอื่น

(2) สำนักประธานศาลรัฐธรรมนูญ

มีภารกิจด้านการสนับสนุนกิจการงานของประธานศาลรัฐธรรมนูญในงานนโยบาย และกฎหมาย กล่าวคือ เสนอความเห็นด้านการกำหนดนโยบายและการประสานนโยบายเพื่อประกอบการพิจารณาเพื่อการสั่งของประธานศาลรัฐธรรมนูญ รวมทั้งติดตามผลการดำเนินงานตามนโยบายประธานศาลรัฐธรรมนูญ ค้นคว้าทางวิชาการและดำเนินการเกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบ ข้อกำหนด เพื่อประกอบการพิจารณาวินิจฉัยของประธานศาลรัฐธรรมนูญ ดำเนินงานเกี่ยวกับคดีหรือคำร้องที่อยู่ในอำนาจประธานศาลรัฐธรรมนูญ

ภารกิจด้านงานตุลาการและพิธีการ ดำเนินงานเลขานุการของประธานศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ งานเลขานุการคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ ประสานราชการกับหน่วยงานในสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ และหน่วยงานราชการภายนอกเพื่อกิจการงานราชการของประธานศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ดำเนินการเกี่ยวกับงานพระราชพิธี รัฐพิธีและพิธีการต่าง ๆ ของประธานศาลรัฐธรรมนูญ คณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ และสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

(3) สำนักอำนวยการศาลรัฐธรรมนูญ

มีภารกิจด้านการสนับสนุนงานด้านการบริหารงานทั่วไป งานบริหารบุคคลของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ข้าราชการและลูกจ้างของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ งานการเงินและบัญชี งานพัสดุและสวัสดิการ งานเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ศาลรัฐธรรมนูญ งานสถานที่และรักษาความปลอดภัย งานยานพาหนะ งานอำนวยการด้านการประชุมที่เกี่ยวกับศาลรัฐธรรมนูญ การออกนอกระบบพิจารณาคดีของศาลรัฐธรรมนูญ

อีกทั้งดำเนินงานด้านเลขานุการนักบริหาร งานประชุมตุลาการศาลรัฐธรรมนูญเชิงบริหาร งานวิเคราะห์และให้ความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลและเกี่ยวกับงานด้านการบริหาร

(4) ศูนย์เทคโนโลยีและข้อมูลสารสนเทศ

มีภารกิจด้านงานนโยบายและแผน การงบประมาณของศาลรัฐธรรมนูญและสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ ตลอดจนติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบายและแผนงานพัฒนาทรัพยากรและระบบสารสนเทศ งานข้อมูลกฎหมายรัฐธรรมนูญไทยและต่างประเทศ ข้อมูลกฎหมายไทย งานจดหมายเหตุศาลรัฐธรรมนูญและงานพิพิธภัณฑ์ศาลรัฐธรรมนูญ งานพัฒนาระบบและข้อมูลสารสนเทศ งานพัฒนาระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์และงานปฏิบัติการคอมพิวเตอร์

(5) กลุ่มงานคดี 1-8

มีภารกิจหลักด้านงานเลขานุการในการประชุมเชิงคดีของคณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ การพิจารณาคดีชั้นกรอกร้องและทำความเห็นเสนอต่อตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ งานสารบบคดี งานสรุปสำนวนและตรวจสอบสำนวนในประเด็นข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย งานประสานองค์กรที่เกี่ยวข้องกับคำร้อง ดำเนินการยกคำวินิจฉัยกลางตามมติของคณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ พร้อมทั้งตรวจทานร่างคำวินิจฉัย ฯ งานจัดทำต้นฉบับคำวินิจฉัยกลางของศาลรัฐธรรมนูญ และคำวินิจฉัยของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญประกาศในราชกิจจานุเบกษา

งานค้นคว้าข้อกฎหมาย งานวิเคราะห์วิจัยเพื่อพัฒนาระบบงานพิจารณาและระบบงานคดีหรือคำร้องของศาลรัฐธรรมนูญ ปฏิบัติงานนิติกรประจำองค์คณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(6) สถาบันรัฐธรรมนูญศึกษา

มีภารกิจเผยแพร่และพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับรัฐธรรมนูญ คดีรัฐธรรมนูญ และศาลรัฐธรรมนูญ ดังมีรายละเอียดที่สำคัญ 3 ประการ คือ

- 1) สร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับรัฐธรรมนูญในรูปแบบของงานศึกษาเบื้องต้นและกรณีศึกษาบทความทางวิชาการ สัมมนาเชิงปฏิบัติการ ศึกษาวิเคราะห์และวิจัย รวมทั้งเป็นที่ปรึกษาทางด้านวิชาการ และศึกษาค้นคว้าแนวบรรทัดฐานจากคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญ
- 2) การเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับรัฐธรรมนูญและศาลรัฐธรรมนูญ งานจัดอบรม และงานสัมมนาให้ความรู้และกำหนดหลักสูตรการศึกษา รวมทั้งงานด้านสิ่งพิมพ์เชิงวิชาการของศาลรัฐธรรมนูญ จัดทำวารสารศาลรัฐธรรมนูญและจดหมายข่าวศาลรัฐธรรมนูญ
- 3) พัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับรัฐธรรมนูญและศาลรัฐธรรมนูญให้มีความก้าวหน้า สร้างและขยายเครือข่ายความร่วมมือระหว่างภาคีและชุมชนทางวิชาการด้านรัฐธรรมนูญและศาลรัฐธรรมนูญทั้งภายในและภายนอกประเทศ งานวิเทศสัมพันธ์ งานสนับสนุนและจัดหาทุนเพื่อการศึกษาดูงานต่างประเทศ การศึกษาต่องานโครงการแลกเปลี่ยนข้าราชการศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อประโยชน์ต่อภารกิจของศาลรัฐธรรมนูญ